

AL-LEGACIONS AL PLA DIRECTOR URBANÍSTIC D'ORDENACIÓ DEL SECTOR D'INTERÈS SUPRAMUNICIPAL A L'ÀMBIT DE GRANVIA-LLOBREGAT A L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

A l'atenció del Director General d'Ordenació del Territori i Urbanisme

En Alfonso Salmerón Muñoz amb DNI 37.381.235-W portaveu del grup polític de l'Ajuntament de l'Hospitalet, Esquerra Unida i Alternativa (EUiA)

EXPOSA LES SEGÜENTS AL-LEGACIONS AL PLA DIRECTOR URBANÍSTIC D'ORDENACIÓ DEL SECTOR D'INTERÈS SUPRAMUNICIPAL A L'ÀMBIT DE GRANVIA-LLOBREGAT A L'HOSPITALET DE LLOBREGAT (a partir d'ara PDU):

El sector conegut com a Cal Trabal, i el seu entorn, que conserva una important zona de producció agrícola, concentra la major part de diversitat biològica de l'Hospitalet de Llobregat com queda reflectit al Catàleg de Flora i Fauna de la ciutat. Més del 80 % de les espècies catalogades a L'Hospitalet es troben en aquesta zona. Tanmateix, més recentment ha quedat palès en haver estat incorporat a l'inventari internacional d'aus, com a *Important Bird Area* (IBA).

En aquest reducte d'activitat agrícola, trobem la presència de rapinyaires com el falcó peregrí (*Falco peregrinus*) i de la gavina capnegre (*Larus melanocephalus*). L'àmbit de Cal Trabal constitueix un enclavament d'interès migratori per les espècies protegides al ser el primer espai no urbà que es troben les aus migratòries abans de la conurbació barcelonesa, tant en sentit nord, quan les aus han de preparar-se a la primavera per "saltar" l'àrea metropolitana com en sentit sud, després d'arribar de latituds més septentrionals. Per aquest motiu té un interès específic i es recull una significativa diversitat d'aus protegides. A més a més acull poblacions nidificants de mussol (*Athene noctua*), és una àrea de campeig de l'esmentat falcó peregrí i l'aligot comú (*B.buteo*), i puntualment s'observen alguns migrants inclosos a l'Annex I de la Directiva Aus com el torlit o la tallareta cuallarga.

L'activitat agrícola mantinguda fins ara en l'espai anomenat "Feixa Llarga - Can Trabal" i els diferents elements i edificis referencials d'aquest passat agrícola tenen un alt valor patrimonial, en tant que és la darrera possibilitat de l'Hospitalet per mantenir viva la referència a l'important passat agrícola del municipi. L'agricultura periurbana aporta límit i identitat a les ciutats de les quals forma part. Cal Trabal és el resultat de la pervivència i continuïtat d'una activitat agrària històrica que ha generat un patrimoni cultural,

material i immaterial important, patrimoni que requereix que es conservi i es transmeti a les generacions futures. Tal i com establí l'informe del mes de setembre de 2004 del Comitè Econòmic i Social Europeu (CESE) sobre l'agricultura periurbana, és necessari: “ 1) un projecte territorial de preservació i desenvolupament dels espais amb agricultura periurbana, 2) l'estabilitat del sòl agrari periurbà mitjançant instruments que facin possible reduir la pressió urbanística i els usos aliens a l'activitat agrària [...]”.

L'Avanç de Pla inclou Can Trabal i es proposa un parcial trasllat de l'edificabilitat de Can Trabal cap a les proximitats de la Gran Via. ara bé, d'acord amb tot lo anteriorment exposat, **seria més coherent un trasllat total i que Can Trabal quedés aprovat com a zona agrícola de protecció, donat el seu valor històric, patrimonial, ecològic i natural.**

El desenvolupament d'aquest PDU pot tenir evidents repercussions negatives en el medi natural, així com també un impacte molt important en diferents vectors ambientals com ara, en la qualitat de l'aire, la mobilitat, l'energia, la contaminació acústica i lumínica i molt especialment, podria afectar de manera molt important l'aqüífer del Delta del Llobregat, una de les reserves hídriques més importants del país.

En aquest sentit, aquest aquífer, constitueix una reserva estratègica de l'àrea metropolitana de 100 hm³ de capacitat i peça fonamental en el funcionament del sistema hidrològic del riu Llobregat, **s'ha de garantir una nul·la afectació a l'aqüífer ja que qualsevol nova construcció prevista implica la disminució de terrenys de percolació i d'infiltració d'aigües a l'aqüífer del delta del Llobregat.** Així mateix, les noves construccions, fonamentacions i demés infraestructures l'afectaran directament i, vistos processos constructius que han esdevingut al delta en èpoques recents (per exemple construcció de la tercera pista de l'aeroport, terminal nova etc...), es produiran canvis en la cota de l'aqüífer superficial que puguin afectar la llera del riu i espais inundables on nien espècies protegides com ara cames-llargues (*Himantopus himantopus*) o cabussets (*Tachybaptus ruficollis*). Així mateix, aquestes fluctuacions poden afectar les poblacions de la zona de tortuga de rierol (*Mauremys leprosa*), espècie d'interès comunitari d'acord amb la Directiva 92/43/CE d'hàbitats. Les afectacions de les propostes presentades a l'aqüífer requereixen d'un procés de major garantia ambiental.

El present PDU presenta una gran deficiència i escassetat de les mesures preventives, correctores i compensatòries que preveu el Pla ja ha estat apuntada diverses vegades a l'al·legació primera, però cal insistir-hi d'una manera més detallada.

No es preveuen mesures respecte de tots i cada un dels impactes ambientals i aquelles previstes són poques, precàries i amb una previsible falta d'incidència. En concret, no

es preveu cap mesura respecte dels impactes ambientals següents: l'augment de la contaminació lumínica, el risc d'inundabilitat, l'augment del consum de l'aigua, el risc de presència de sòls contaminats durant els treballs d'excavació (avaluat com a un impacte sever), el risc de contaminació del sòl per vessament accidental de substàncies contaminants durant la fase d'execució, la generació de residus procedents d'excavacions, demolicions i obres i l'augment de la generació de residus.

Aquest PDU no contempla l'afectació sobre la vegetació ni la fauna, del sector 2 i en concret del canal de rec que transcorre paral·lel a la cua de maniobres de la línia 1 de Metro i al camí d'accés al riu Llobregat a peu i en bicicleta (i que delimita la zona agrícola actual). En aquest canal, hi ha crescut vegetació abundant, pròpia de zones humides i s'hi ha creat un bosc de ribera amb tot l'ecosistema associat, únic a la ciutat de l'Hospitalet.

Les parcel·les 1, 2, 3 i 7 del sector 2 envaeixen terrenys que actualment tenen usos agrícoles.

Les obres de construcció de la cua de maniobres de la línia 1 del Metro van malmetre part les parcel·les 1, 2, 3 i 7 del sector 2 i que no es va realitzar cap actuació de restauració.

L'actual camí d'accés a peu i en bicicleta al riu Llobregat és el camí natural d'accés des de l'Hospital de Bellvitge i el carrer de la feixa llarga i que aquesta zona actua de zona de transició entre la trama urbana i la zona agrícola, sent l'única via d'accés a peu des de la ciutat de L'Hospitalet a la llera del riu Llobregat

L'estudi de mobilitat del PDU no ha tingut en compte el camí d'accés al riu que és un itinerari actualment usat per a vianants i bicicletes i que forma part del Pla Director de la Bicicleta de l'Hospitalet.

L'edificació de la parcel·la 7 del sector 2 obstrueix la visibilitat de la zona agrícola i el paisatge deltaic des de l'Hospital de Bellvitge. Així mateix, aquesta edificació actuaria com a barrera de l'accés natural, especialment de l'avifauna a la zona agrícola de Cal Trabal des de l'Hospital de Bellvitge, la Gran Via i en general del carrer de la Feixa Llarga.

Tant el fet de visualitzar una zona verda des de l'Hospital, com el fet tenir una zona verda adjacent amb l'Hospital, és un element important en el procés de cura de malalts de llarga durada ingressats a L'Hospitalet, i en la millora del seu benestar psicològic

segons diversos estudis realitzats (per exemple, els estudis de recerca dins del projecte europeu Phenotype 2012-1015).

Respecte a la contaminació atmosfèrica ens trobem en un sector on la qualitat de l'aire es troba molt degradada degut a la proximitat amb les fonts de contaminació per NO₂ i partícules com són l'autovia C-31, la Ronda litoral i el nus viari del Llobregat. Que, a una distància mitjana, es troben altres focus de contaminació atmosfèrica importants com el Port de Barcelona, una central tèrmica de cycle combinat i l'aeroport, entre d'altres. Cal tenir en compte que l'estació de control de la contaminació atmosfèrica de l'Hospitalet es troba molt allunyada d'aquest punt i que no es pot agafar com a referència de la contaminació en l'àmbit d'aquest PDU tal i com es fa en l'estudi d'impacte ambiental.

Respecte a la qualitat de l'aire cal tenir en compte que l'Organització Mundial de la Salut (OMS) fixa límits molt més baixos pel que fa a partícules en suspensió dels que fixa la Unió Europea (UE), que els límits que fixa l'OMS són per preservar la salut, i en canvi, els que fixa la UE són límits administratius, i que la presència d'un hospital de primer nivell amb població especialment sensible fa que el PDU hagi de tenir en compte aquest aspecte.

I en virtut d'això, demana que es modifiqui aquest PDU i es realitzin les següents modificacions:

PRIMERA. Que es tinguin en compte les conclusions del document de referència del projecte anterior: Modificació del Pla General Metropolità en els àmbits de la Feixa Llarga – Cal Trabal i la Marina als municipis de l'Hospitalet de Llobregat i del Prat de Llobregat (Referència URB 93/2009).

SEGONA. Que en coherència, amb la lògica de traslladar les edificacions cap a la façana de la Gran Via, no es construeixi al sector 2 i es creï el Parc Agrari de Can Trabal, com a Porta Nord del Parc Agrari del Baix Llobregat. L'activitat agrícola mantinguda fins ara en l'espai anomenat "Feixa Llarga - Can Trabal" i els diferents elements i edificis referencials d'aquest passat agrícola tenen un alt valor patrimonial, en tant que és la darrera possibilitat de l'Hospitalet per mantenir viva la referència a l'important passat agrícola del municipi.

L'agricultura periurbana aporta límit i identitat a les ciutats de les quals forma part. Cal Trabal és el resultat de la pervivència i continuïtat d'una activitat agrària històrica que ha generat un patrimoni cultural, material i immaterial important, patrimoni que requereix que es conservi i es transmeti a les generacions futures.

Tal i com establí l'informe del mes de setembre de 2004 del Comitè Econòmic i Social Europeu (CESE) sobre l'agricultura periurbana, és necessari: “ 1) *un projecte territorial de preservació i desenvolupament dels espais amb agricultura periurbana*, 2) *l'estabilitat del sòl agrari periurbà mitjançant instruments que facin possible reduir la pressió urbanística i els usos aliens a l'activitat agrària [...]*”. L'Avanç de Pla inclou Can Trabal i es proposa un parcial trasllat de l'edificabilitat de Can Trabal cap a les proximitats de la Gran Via, ara bé, d'acord amb tot lo anteriorment exposat, seria més coherent un trasllat total i que Can Trabal quedés aprovat com a zona agrícola de protecció, donat el seu valor històric, patrimonial, ecològic i natural.

TERCERA. Que es protegeixi el patrimoni paisatgístic. El Pla es limita a descriure les característiques paisatgístiques de l'àmbit del PDU, la qual cosa s'opta davant la importància que té el paisatge en aquest indret i especialment en el Sector 2-Can Trabal. La zona de la Marina i de Cal Trabal és, per a moltes poblacions, la façana i el seu paisatge convertint-se en un element que identifica i caracteritza el municipi i la construcció de les torres projectades canviarà totalment el paisatge de la zona i no pas cap a bé.

Prenent com a referent els principis que han d'inspirar l'actuació dels poders públics en matèria de paisatge establerts a l'art. 2 de la Llei 8/2005 de protecció, gestió i ordenació del paisatge, fou bo que el Pla avalués la conveniència o no d'edificar en el Sector 2. L'aprovació de la ordenació proposada en el Sector 2 no seguiria els principis al·ludits, i tot i que aquests principis només han d'inspirar l'actuació dels poders públics, es considera que el Pla els hauria de tenir en compte donat que són un exemple de la línia correcta d'actuació.

En concret l'art 2. De la Llei 8/2005 disposa que “els principis que han d'inspirar l'actuació dels poders públics en matèria de paisatge són: a) Afavorir l'evolució harmònica del paisatge d'acord amb els conceptes d'utilització racional del territori, de desenvolupament urbanístic sostenible i de funcionalitat dels ecosistemes. b) Preservar, amb l'adopció de mesures protectores del paisatge, el dret dels ciutadans a viure en un entorn culturalment significatiu. c) Reconèixer que el paisatge és un element de benestar individual i col·lectiu que, a més de valors estètics i ambientals, té una dimensió econòmica, cultural, social, patrimonial i identitària. d) Considerar les conseqüències sobre el paisatge de qualsevol actuació d'ordenació i gestió del territori i valorar els efectes de l'edificació sobre el paisatge. [...]”

D'altra banda cal tenir en compte les consideracions del Catàleg de Paisatge de la Regió Metropolitana de Barcelona. Aquest disposa com a criteris prioritaris en matèria paisatgística: la millora de les façanes urbanes, tant de nuclis de població com de

polígons industrials i la continuïtat dels espais oberts del corredor amb els espais lliures inclosos en el teixit urbà.

També es proposa com a criteri assegurar la continuïtat dels recorreguts i espais lliures entre els nuclis urbans i el corredor del Llobregat, a través de l'espai agrícola, el tractament de les rieres, etc. A més, es proposen una sèrie de mesures i accions de les quals en destaquem dues per estar íntimament relacionades amb l'objecte del PDU: mantenir el màxim de sòl no urbanitzable al voltant de les infraestructures i preservar l'espai agrari, l'espai fluvial i altres espais lliures com ara àrees de lleure.

La zona de la Feixa Llarga-Can Trabal és un espai agrari periurbà i cal recordar que aquests espais constitueixen zones que globalment poden actuar com a elements connectors entre espais oberts i com separadors entre diferents espais urbanitzats, així com a espais delimitadors de les zones urbanes o industrials. Del Catàleg de Paisatge de la Regió Metropolitana de Barcelona se n'ha extret la següent captura que mostra l'àmbit del PDU com a un referent visual respecte dels límits urbans.

CUARTA. Que es garanteixi la connectivitat ambiental entre la bassa de la Torre Gran, la riba del Llobregat i Cal Trabal. El tractament del conjunt de l'espai requereix d'un pla de gestió específic que garanteixi els objectius establerts
ets de pas.

CINQUENA. Que es faciliti el creuament a peu i en bicicleta de les vies del tren de l'avinguda Vilanova pel pont de la Gran Via o per alguna passarel·la o pont annex sense que aquest itinerari suposi un increment de la distància recorreguda en aquests mitjans de transport respecte als vehicles motoritzats pel mateix trajecte.

SISENA. Que es reculli en la normativa d'aquest PDU, la prohibició d'usar en les edificacions façanes de vidre o altres materials que tinguin efecte mirall i que puguin causar danys a l'avifauna.

SETENA. Que s'incloguin mesures correctores del paisatge com la creació de dunes, talussos, pantalles acústiques i pantalles vegetals que minimitzin l'impacte visual, acústic i atmosfèric de les carreteres, la central de transformació elèctrica, el Parc de Sanejament, la Deixalleria, entre d'altres elements urbanístics.

VUITENA. Que la sostenibilitat econòmica del PDU amb les modificacions que proposem es basi en buscar acords de col·laboració amb els propietaris privats per impulsar i activitat econòmica sostenible i compatible amb l'entorn, com ara, l'agricultura, el turisme sostenible, la recerca biosanitària o les energies netes, així com

també, promoure la restauració del patrimoni arquitectònic i impulsar equipaments públics en les masies.

NOVENA.- Que s'incorporin mesures preventives, correctores i compensatòries respecte dels impactes enumerats, especialment respecte del risc de contaminació dels sòls durant la fase d'excavació ja que aquest ha estat avaluat com a un impacte sever, és a dir que es tracta d'un impacte en el que la recuperació de les condicions del medi exigeix de mesures protectores o correctores, i tot i això la recuperació necessita un període dilatat en el temps.

Alfonso Salmerón Muñoz
Portaveu Grup Polític Esquerra Unida i Alternativa
Ajuntament de L'Hospitalet

L'Hospitalet de Llobregat, 1 d'abril de 2015